

Hei alle sammen!

I skrivende stund er det februar, og det er full vinter i Norge. Når dette bladet triller ned i postkassen så begynner det å nærme seg vår sørpå, mens vi i nord har vårvinteren som ofte betyr mye snø og gode skiforhold en god stund til.

Utstillingssesongen er kommet i gang i sør, og sesongen er til å starte også i nord. I tillegg er første LC konkurransene rett rundt hjørnet. Men, uansett om du har tenkt å delta på noen organiserte aktiviteter eller ikke, nå går vi mot den lyse og varme årstiden og det er alltid godt etter en lang vinter.

I dette nummeret presenteres de topp 10 plasserte på fjorårets utstillinger i tillegg til topp 4 på lure-coursing listen. Vi takker alle eierne som har tatt seg tid til å gi en liten presentasjon av sine salukier og vi i utvalget gratulerer så mye med flotte resultater. Vi håper at 2018 også vil by på deltakende salukier i ulike aktiviteter.

I dette nummeret har vi vært så heldig å få publisere en artikkel om hypotyreose hos saluki skrevet og oversatt av Ingunn Solberg Eriksson, den er tidligere publisert i Salukibladet. Jeg håper den vekker interesse til å sette seg inn i saluki og helse. Salukien viser seg i mange tilfeller å gi utfordringer for veterinærer i å diagnostisere og det er av stor nytteverdi for rasen at veterinærer igangsetter undersøkelser for å kartlegge hva som er normalverdier i rasen.

Den 3. juni arrangerer utvalget årets salukifest: Salukispesialen. Der håper vi på å treffe så mange som mulig, utstillingen er bare en

del, her er det ett godt sted å møte nye og gamle salukivenner. Det er alltid veldig spennende å få se så mange ulike vakre salukier samlet på ett sted, også i år satser vi på stor felleslunsj, se egen annonse.

Med det er det bare å ønske en riktig god vår, må alle få mange fine turer og gode opplevelser med de elegante firbente vennene våre!

Salukitvalgets hjemmeside:

<http://www.saluki-norway.com/>

*For salukitvalget,
Cathrine Fareth*

Nytt fra dogweb

I perioden 07.11.17–31.12.17 er det registrert deltakende salukier på fem utstillinger med flest på NKK Lillestrøm med 28 deltakere. Det er registrert én import, det er ikke gjort nye helseregistreringer.

I perioden 01.01.18–13.03.18 er det registrert deltakende salukier på fire utstillinger. Ingen andre registreringer i perioden.

Gentest tilgjengelig

Som tidligere nevnt døde det en saluki i Norge av sykdommen Neuronal Ceroid Lipofuscinose (NCL, på norsk kalt hjernesvinn) høsten 2015. En stor takk til eier som stilte sin syke hund tilgjengelig for forskning slik at det kunne utvikles en gentest. Denne er nå tilgjengelig for alle, mer info ligger på utvalgets hjemmesider. Vi i salukitvalget anbefaler alle som tar testen å få det utført hos veterinær som bekrefter identitet på hunden for eventuelt senere dokumentasjon av prøvesvar.

SALUKI NORGE

Årets lure-coursing-saluki 2017

1

◀ YazYasirah's Ayishah
(foto: Egil Børsum)

At min lille koseprinsesse, Ayishah med bare sine tre starter skulle få en plassering på årets LC-salukiliste var ikke i mine tanker, men moro er det. Supertstolt av urokråka mi. Hun fikk lisensen i 2016, litt sent i sesongen, så det året ble det bare en konkurranse. Til vårprøven

var hun ikke i kondisjon til å konkurrere, men da jeg ble fore-spurt om å hjelpe til på prøven i Trøndelag i mai, tok vi turen, da hadde hun ikke jaktet plastikk siden august året før. Ingen skyhøye forhåpninger så gleden var desto større da hun ble beste saluki og fikk cert.

De to øvrige konkurransene var Nørresundby med en 5. plass og høstprøven på Hvam hvor det ble en 8. plass. Hun er en dedikert jeger og minner veldig om sin mor, Caravan Yaz Yasirah, når hun jakter. Vi får se hva det blir i 2018, ingen planer er lagt, men noen konkurranser blir det nok i år også.

Ann Kristin Børsum

2

▼ Mwinda Zibiah (foto: Linn Mari Sørgård)

Zibiah løp fire løp i 2017 og plasserte seg godt alle gangene. Zibiah løper etter LC- filla med livet som innsats, og hun virkelig elsker å jage luren. Hun kan være litt smart noen ganger og tror selv hun vet hvor filla skal gå. Zibiah er jeger til potespissene og har hatt utallige turer etter tiur og andre fugler i skogen hjemme. Av en eller annen grunn er fugler spesielt attraktive i hennes øyne.

Linn Mari Sørgård

3

◀ *Qatiifah Amal Amirah*
(foto: Linn Mari Sørgård)

Hanna løp tre løp i 2017 og debuterte på LC-banen. Hun er jo en primadonna og skulle i første løpet helst ikke ha på munnkurv. Når hun fikk vippet av den så kunne hun jage

dette er en strålende debut. Vi gleder oss til 2018 sesongen.

Linn Mari Sørgård

4

◀ *Sinaxs Chamsin*
(foto: Per Helge Land)

Vår aller første hund og saluki for oss. Han har et spesiell plass i våres hjerter. Vi er utrolig glad og stolt over hans presentasjoner. Han har gjort det bra på LC. I utstillingsringen har det gått både opp og ned pga. glad hale ... Men uansett hva slags resultat det har blitt, så er han den vakreste. Han er en stille og rolig gutt

som aldri har gjort noe galt. Med sitt særpreg når det gjelder kveldsmat; han stirrer oss i senk og danser hvis det går over tidspunktet. Godgutten våres.

Jorunn og Per-Helge Land

Årets utstillingssaluki 2017

1

▲ Courtborne Sinax Antilla
(foto: Sissel Anita Haaven)

Endelig. Tenk at hun skulle bli 9 år før hun opplevde å bli mestvinnende saluki i Norge. De gamle er eldst, er det noe som heter. Ikke nok med at hun klarte å bli mestvinnende saluki, men også mestvinnende saluki på NKK-utstillinger. En sjetteplass på årets utstillingsmynde er med å toppe det hele. Vi har lovet Antilla at 2017 skulle bli hennes siste utstillingsesong. Hun har gjort nok nå, føler vi. Som årets avlstispe har hun avkom som nå får overta for fullt.

Geir Tore Land og Kenneth Karlsen

2

▼ Sinax Damir (foto: Per Helge Land)

Fine lille rampen våres som er tøffere enn toget, men er det egentlig ikke. Vi er utrolig glad og stolt over han selv om han gir oss mye hodebry innimellom. Vi er helt overveldet over hans prestasjoner i utstillingsringen. Juli 2017 ble han INT champion på SKK, Piteå, Sverige. Og for 3 år på rad så er han beste salukihanne i Norge – WOW. Vi gleder oss til nye turer til utstilling og LC med slekt (oppdretter) og venner. I 2018 skal han få prøve seg på LC også.

Jorunn og Per-Helge Land

NORD UCH Sinaxs Damali (foto: Geir Tore Land) ▶

Vår lille unnselige frøken. Har liksom alltid vært ei «lita grå mus» i flokken vår hun. Bare, snill, søt og god. Men etter at vi fikk de siste tilskuddene i familien har hun virkelig tødd opp, og tatt ansvar for de to. Fått nye lekekamerater som har gjort at hun føler en frihet i å løpe og leke. Med dette har også utstrålingen i ringen kommet. Noe som har gitt resultater.

Geir Tore Land og Kenneth Karlsen

3

4

▲ N SE UCH Hala Angel's Ana (foto: Christoffer Grimsbø)

Vi hadde vår debut i ringen i november 2016, da hun ble BIR som junior. Dette ga blod på tann og vi har stilt masse etter dette, både i Norge, Sverige og Danmark. På sin første utstilling etter 2 år ble hun norsk og svensk champion på NKK Lillehammer. Jeg bare digger denne jenta, hun tar alle utfordringer på strak labb og gir oss så mye latter og glede. Året som kommer, vil vi nok stille litt i Norge hist og her, men vi må nok til Danmark en tur og krysser fingre for et cert og ikke minst for en løpetur på strendene der.

Connie Olafsen

5

▲ Badavie Who's That Girl (foto: Renata Goel)

Det har vært sparsomt med utstillinger i år, men vår vakre Chili ligger også i år helt i toppen på årets salukiliste noe vi er mektig stolte over. Utstillingsåret har jevnt over vært meget bra med gode plasseringer og vi kan se tilbake på 4 BIR og 1 BIG 2 og 1 BIS 3 ! Men utstilling betyr ikke alt. Chili er en drøm å leve med så min største glede er å se henne utfolde seg i fri flyt på våre daglige turer i skog og mark, hennes positive vesen og hennes evne til å sjarmere sine omgivelser. På grunn av sine egenskaper vil hun alltid være en ener i våre hjerter.

Heidi Elisabeth Hoff og Dag Clement Johannessen →

6

▲ Qatiifah Amal Amirah (foto: Linn MARI Sørgård) «Hanna»

At Hanna skulle plassere seg så høyt opp på listen i 2017 hadde jeg ikke sett for meg. Hanna ble sparsomt utstilt i 2017, men fikk flere gode plasseringer for myndespesialister. Hun ble 3 beste tise med Norsk & Dansk championat en måned etter hun fylte 2 år på Myndeklubbens utstilling på Hadeland. Dagen etter ble hun beste tise og BIM for en annen spesialist. Hanna ble i tillegg BIM på salukispesialen 2017. I tillegg har hun løpt inn 2 LC-cert, vi er utrolig stolte av denne frøkna.

Linn Mari Sørgård

6

▲ Salgrey's Dream Khan (foto: Flotte Flitzer)

Vi var till Norge vid tre tillfällen under 2017. Alla tre resorna var minnesvärda på sitt sätt, inte nog med att själva resorna var långa och innehållsrika så var vår utställnings upplevelse något utöver det vanliga. Det började med Bergen där blev han BIG 1 och norsk championat, sedan Saluki Specialen med BIS och bästa Rörelse, vi avslutade uppe i Harstad som BH2. Några av Chagall's egenskaper som gör honom till den han är, Fantastiskt temperament, Otroligt tålmodig och vänlig med flocken och dem han har omkring sig, gillar att busa och springa fritt, Våldigt matglad. Nya planer för Norge 2018? Absolut, vi ses till sommaren!

Johan og Ulrika Grønberg

Vi er så stolte av vår lille Tony! At han kom på 8. plass, og en 3. plass på hannhund listen var ikke forventet. Tony var ikke «gammel nok» til å stilles i offisielle klasser før i juni 2017, og alle hans plasseringer gjennom resten av året kommer fra juniorklasse. Han ble fullceter allerede på sin fjerde utstilling, ved å vinne 3 cert (inkludert NKK-certet) og et res-cert. Da var han 10 måneder gammel. Han ble ikke mye stilt i Norge, men vi har reist en del rundt omkring i Europa til store vinnerutstillinger der Tony har vunnet flere junior vinner titler gjennom høsten. Vi gleder oss til å vise ham fremover.

Renata Ewa Goel og Erik Watz

8

▲ Qirmizi Quinnton (foto: Renata Goel)

9

Det er veldig kjekt at Lillingen Rigel klarte å komme seg inn på listen. Han ble vist på 4 utstillinger i Norge i fjor, og plasserte seg på 3 av disse med to BIR, og BIG-3 på NKK Tromsø. Han ble to år i slutten av juni, og med første anledning i Norge tok han siste cert og ble med det champion i de nordiske landene. Vi avsluttet året med en internasjonal utstilling i St. Petersburg der han ble BIR begge dager, og BIG-1 og BIG-2 og vant noen særdeles store pokaler. Det var en veldig fin avslutning på året, å få oppleve julepyntet St. Petersburg var spektakulært og ett minne for livet. Rigel tar det hele med stor ro, og fortsetter å ta sin plass i hverdagslivet der han bringer mye glede med sin personlighet og byr opp til en og annen ulekonsert. Gratulerer til alle plasserte på listene, og lykke til i året som kommer.

Cathrine Fareth

Urokråka. Full av energi, ablegøyer og morsomheter. Har ikke vært hennes største utstillingssesong, men kom da med på listen, noe vi er veldig fornøyd med.

Geir Tore Land og Kenneth Karlsen

◀ *Sinaxs Caliana (foto: Geir Tore Land)*

10

▲ *Dhawati Batal Rigel (foto: Victoria Lintvedt)*

HURRA! Så utrolig gøy å plassere seg blant topp 10. Gratulerer så mye til de øvrige plasserte. Erah debuterte med braksuksess i utstillingsringen i Bodø i juni 2017. På sin aller første utstillingshelg fikk hun sine to småcert. Gjett om jeg var stolt! Hun har stilt mye alene, eller i små grupper, men beviste i Trondheim at resultatene er vel fortjent. Det med nok en «certplassering» i Eplehagen og res.cert på NKK. Til daglig er hun en ekte party-girl, og med sitt mystiske sjørøverblikk sjarmerer hun alle. Livet er lek, løp og kos. Nå ser vi frem mot ny sesong og nye muligheter.

Kari Anne Askvik

◀ *Amasoneland's Midsummer Hippolyta (foto: Torstein Svendsgård)*

NYE CHAMPIONER

N UCH Qatiifah Amal Amar,

født: 04.05.15 (Caravan Calando el Zorro x
Caravan Bariza Badiiah Bint Bahiim)
Eier: Helena Zissis, oppdretter: Bente
Waldal og Linn Mari Sørård

(foto: Linn Mari Sørård)

© Qatiifah salukis

N UCH Qatiifah Amal Amirah,

født: 04.05.15 (Caravan Calando el Zorro
x Caravan Bariza Badiiah Bint Bahiim)
Eier: Linn Mari Sørård, oppdretter: Bente
Waldal og Linn Mari Sørård

(foto: Linn Mari Sørård)

N UCH Aziz Pericles,

født: 23.06.2015
Eier: Kjell Rune Olsen,
oppdretter: Stina og Janette
Jalkanen, Finland

(foto: Renata Ewa Goel)

Vi gratulerer!

Salukispesialen 2018

Dato: **Søndag, 03. juni**
Sted: **Hvam VGS, Hvam**
Dommer: **Enrique De La Morena**
kennel Hyrkanya, Spania

Velkommen til årets Salukifest!

Salukiutvalget inviterer igjen til Salukispesial hvor våre vakre hunder er i sentrum. Årets spesial er lagt på søndagen 03. juni samme helg som NKK sin utstilling i Drammen. Vi satser på å ha et flott premiebord og alle vil få være med å spise deilig felleslunsj, noe som pleier å være en suksess.

Til Salukispesialen 2018 har vi invitert en oppdretter av saluki – Mr. Enrique De La Morena, kennel Hyrkanya, Spania. Mr. Enrique har drevet oppdrett og stilt ut under prefixet Hyrkanya siden 1988. Han har oppnådd et stort antall championstitler og BIG- og BIS plasseringer. Først og fremst med sine salukier, men også andre raser, for eksempel afghansk mynde, puddel standard, dverg og toy, bichon frise, engelsk cocker, podenco ibicenco, irsk ulvehund, galgo espanol, whippet, rhodesian ridgeback, etc. Han har alltid hatt ett sterkt engasjement i mynde verden. Han er autorisert dommer for saluki, galgo espanol og whippet. Det finnes en fullstendig presentasjon som kan leses på vår hjemmeside (www.saluki-norway.com).

Årets Salukispesial logo er designet av den meget kreative og talentfulle Casandra Sveum. Hun har klart å få frem elegansen og uttrykket til myndene våre, og logoen er lett gjenkjennelig for en saluki eier.

Velkommen skal dere være alle som en! Sett av datoen søndag 03. juni. Vi i Salukiutvalget gleder oss!

Påmeldingsavgift: offisielle klasser: 375,- valper: 275,-

Fra og med tredje hund med samme eier, halv pris per hund. Rabatten regnes fra og av laveste avgifter, men gjelder ikke valper. Det vil bli avholdt konkurranser om beste bevegelser, beste par og beste hode og uttrykk.

Påmeldingsfrist web og manuell: 07.05.2018

Vi tar gjerne imot gavepremier til spesialen!

For mer info se www.saluki-norway.com, og hvis du har spørsmål så send en mail til web@saluki-norway.com

Mer info om utstillingen, dommer, med mer på: www.saluki-norway.com

More info about the show, judge and more at: www.saluki-norway.com

Hypothyreose – lavt stoffskifte

GENERELT

Skjoldbruskkjertelen (tyreoidea) er en kjertel som sitter på halsen, akkurat nedenfor strupehodet, og som produserer skjoldbruskkjertelhormonet tyroksin. Tyroksin spres med blodet til nesten alle kroppens celler og vev og har som funksjon å øke stoffskiftet. Det skjer ved å øke tilgjengeligheten av glukose (blodsukker), øke syntesen av protein, øke fettstoffskiftet, øke hjerterefrekvensen, samt å stimulere nervesystemet.

Mens katter rammes av sykdommer i skjoldbruskkjertelen som gir for høy produksjon av skjoldbruskkjertelhormon, *hypertyreose* (hyper = høyt, for mye), er dette uvanlig hos hund. Hunder rammes som regel av sykdommer i skjoldbruskkjertelen som gir for lav produksjon av tyroksin, *hypothyreose* (hypo = lavt, for lite). Hypothyreose rammer vanligvis voksne hunder i alderen 4–6 år. Visse raser rammes oftere enn andre, noe som gjør at det er sannsynlig med en arvelig komponent.

Skjoldbruskkjertelens produksjon av tyroksin styres av en struktur i hjernen som kalles hypofysen. Hypofysen skiller ut tyreoideastimulerende-hormon, TSH, et hormon som ber skjoldbruskkjertelen (tyreoidea) produsere tyroksin. Hvis grunnen til den lave produksjonen av skjoldbruskkjertelhormon ligger i skjoldbruskkjertelen, kalles sykdommen primær hypothyreose, mens den kalles sekundær hvis problemet ligger i hypofysen. Ved primær hypothyreose produseres det for lave mengder tyroksin. Ved sekundær hypothyreose produseres det for lave mengder TSH, som igjen bidrar til at det produseres for lave mengder tyroksin. Sekundær hypothyreose er uvanlig hos hund, så når vi snakker om hypothyreose hos hund, mener vi vanligvis

Om forfatteren: Ingunn Solberg Eriksson er en norsk veterinær som er bosatt i Sverige. Hun har hatt saluki siden 1983 og har sammen med sin mann oppdrett av saluki under kennelnavnet Qirmizi.

Artikkelen ble trykket i *Salukibladet* nr. 4/2017 og er oversatt fra svensk til norsk.

primær hypothyreose. Det finnes også en tredje variant, tertiær hypothyreose. Da ligger årsaken i en region i hjernen som regulerer hypofysen, nemlig hypotalamus. Denne varianten er så vidt jeg vet ikke beskrevet hos hund.

Hos mennesker kan hypothyreose forårsakes av jodmangel (struma) siden tyroksin inneholder jod, men det er ikke vanlig hos hund.

Hypothyreose er sannsynligvis overdiagnostisert hos hund, og mange hunder, spesielt mynder, behandles for en sykdom de ikke har.

ÅRSAK

Ved primær hypothyreose produseres det for lite tyroksin, og stoffskiftet går ned. Årsaken ligger i skjoldbruskkjertelen, enten på grunn av en inflammatorisk prosess som ødelegger kjertelvevet (lymfocytær tyreoiditt), eller på grunn av at cellene i kjertelen tilbakedannes (idiopatisk atrofi).

Lymfocytær tyreoiditt

Lymfocytær tyreoiditt er en immunmediert sykdom der immunforsvaret angriper skjoldbruskkjertelen og ødelegger vevet. Årsaken til dette er at det har blitt dannet antistoffer mot skjoldbruskkjertelcellene, slik at kroppen tror at disse cellene er fremmede stoffer som må ødelegges, akkurat som bakterier og virus.

Siden lymfocytær tyreoiditt er mer vanlig hos visse raser, er det sannsynlig at sykdommen er arvelig. Genetikken er ikke kjent, men trolig er den polygenetisk, noe som betyr at flere gener er involverte.

Idiopatisk atrofi

Idiopatisk atrofi kjennetegnes av at skjoldbruskkjertelcellene tilbakedannes og erstattes av fettvev. Årsaken til at dette skjer, er ikke kjent, men en teori er at tilstanden er et resultat av langvarig lymfocytær tyreoiditt og oppstår mot slutten av sykdommen.

SYMPTOMER

Når antistoffene mot skjoldbruskkjertelen fester seg til cellene ved en lymfocytær tyreoiditt, ødelegges disse cellene av kroppens immunforsvar. Det pågår i flere år, og først når mer enn 75 % av kjertelvevet er ødelagt, får hunden symptomer. Hunder med hypotyreose er derfor ofte 4–6 år. Det finnes en medfødt (kongenital) variant som rammer valper, men den er sjelden og har andre årsaker og gir andre symptomer.

Symptomene utvikles ofte sakte og subtilt, og siden hormonet tyroksin påvirker nesten alle celler og organer i kroppen, er symptomene på hypotyreose mange og varierte. Klassiske symptomer er påvirkning av kroppens stoffskifte og hudforandringer.

Stoffskiftesyntomer

Hunder med hypotyreose legger ofte på seg, til tross for at førmengden er den samme som før. De kan også være trøtte og slappe, og de orker kanskje ikke å gå like fort eller like lange turer som tidligere. Det er ikke uvanlig at eieren tenker at hunden har blitt lat. Mange hunder blir også mer frosne og legger seg på varme områder, for eksempel ved peisen eller i nærheten av radiatoren.

Hudsymptomer

Mange hypotyroide hunder får tørr hud med flass og forandret pelskvalitet. De kan også få hårløse partier, først og fremst på halen, men

også på kroppen. Hvis pelsen klippes, kan det ta lang tid før den vokser ut igjen. Mange hypotyroide hunder får pigmentflekker i huden, spesielt på de hårløse områdene. Hårløse flekker på lårene som man ser hos mange greyhounder og noen salukier, har derimot som regel ingenting med hypotyreose å gjøre.

Siden mangel på skjoldbruskkjertelhormon påvirker visse deler av immunforsvaret, kan hypotyroide hunder få sekundære bakterielle infeksjoner i huden, som er vanskelige å få bukt med før man behandler selve sykdommen. Hunder med hypotyreose kan også få kronisk ørebetennelse.

Symptomer fra reproduksjonsorganene

Hypotyreose kan gi svake og utydelige løpetider, uregelmessige løpetider eller lang tid mellom hver løpetid hos tisper. Det er også mulig at hypotyreose kan føre til fosterdød og abort.

Nevrologiske symptomer

Man kan se symptomer fra nervesystemet i forbindelse med hypotyreose hos hund, men det er ikke så vanlig. Symptomene er alt fra muskelsvinn til halthet, individer som sleper bena sine, vestibulært syndrom, ansiktslamelse, kramper og koma. Adferdsforandringer som aggresjon er også rapportert i forbindelse med hypotyreose.

Kardiovaskulære symptomer

Det er vanlig at hunder med hypotyreose får nedsatt hjerterefrekvens (bradykardi). Selv om det er en mistanke om at det finnes en sammenheng mellom hypotyreose og dilatert kardiomyopati (DCM) hos hund, er dette ikke påvist. Hunder med hypotyreose kan derimot få nedsatt hjertefunksjon, og behandling av hypotyreosen vil da forbedre hjertefunksjonen.

DIAGNOSTIKK

Mange sykdommer kan føre til lave tyroksinverdier, men det er ikke det samme som at hunden har hypotyreose. Både metabolske, infeksjøs og endokrinologiske sykdommer, samt kreft, kan gi lave tyroksinverdier.

Årsaken er trolig at kroppen nedprioriterer stoffskiftet når den har viktigere ting å konsentrere seg om. Lave tyreksinverdier skal i disse tilfellene ikke behandles, da de normaliseres når hunden blir frisk igjen. Flere medisiner kan også gi lave tyreksinverdier. Det er utrolig viktig at veterinæren kan skille disse tilfellene med «falskt» lavt stoffskifte fra sykdommen hypotyreose. Hvis en hund med «falskt» lave tyreksinverdier behandles med tyreksintabletter, kan man risikere at skjoldbruskkjertelen etter en stund ikke lenger klarer å produsere skjoldbruskkjertelhormon. Det resulterer i at hunden må behandles resten av sitt liv, selv om den ikke hadde hypotyreose fra begynnelsen. Hypotyreose diagnostiseres på bakgrunn av blodprøveresultater og kliniske symptomer.

Blodprøver kan vise lave tyreksinverdier, men som tidligere nevnt kan det forårsakes av mange forskjellige tilstander, så det holder ikke med bare lave tyreksinverdier for å igangsette behandling av hypotyreose. En måte å komme nærmere en diagnose på er, i tillegg til lave tyreksinverdier, å få bekreftet at hypofysen i hjernen (som kontrollerer produksjonen av tyreksin med å produsere TSH) jobber mer enn normalt. Hvis skjoldbruskkjertelhormonene virkelig er for lave, vil som regel hypofysen produsere mer TSH for å få skjoldbruskkjertelen til å produsere mer tyreksin. Ved høyt TSH-nivå kombinert med lavt tyreksinnivå kan veterinæren mistenke hypotyreose hvis hunden i tillegg har symptomer på sykdommen.

Et tredje blodparameter som kan brukes i diagnostikken av hypotyreose, er antistoffer mot tyreksinhormonet, TgAA. TgAA kan påvises både hos hunder uten symptomer og hos hunder med symptomer. Hvis de påvises hos en hund med symptomer, bekrefter det at hunden har den typen hypotyreose som kallas lymfocytær tyreoiditt. Når hele kjertelen er ødelagt, vil det derimot ikke produseres flere antistoffer, og derfor kan det hende at man hos hunder som har hatt sykdommen lenge, ikke finner disse antistoffene i en blodprøve. En hund med TgAA-antistoffer, men uten symp-

tomter, kommer sannsynligvis til å utvikle symptomer på hypotyreose senere i livet.

En blodprøve for å måle TgAA-antistoffer kan brukes til å «screene» en avlshund for den typen hypotyreose som kalles lymfocytær tyreoiditt. Normale TgAA-verdier hos en frisk voksen hund utelukker vanligvis at denne kommer til å utvikle lymfocytær tyreoiditt. Normale tyreksinverdier kan derimot ikke brukes for å utelukke at et individ kommer til å utvikle symptomer på hypotyreose, siden disse verdiene kommer til å være normale i flere år, fram til store deler av skjoldbruskkjertelen er ødelagt.

50 % av hypotyroide hunder har nedsatt antall røde blodceller (anemi). Grunnen til dette er at mangel på tyreodeahormon blant annet fører til redusert produksjon av EPO (et hormon som regulerer dannelsen av røde blodceller). Høyt kolesterolnivå i blodet er også et vanlig funn hos hypotyroide hunder.

Valper har høyere konsentrasjon av tyreodeahormoner i blodet enn voksne hunder, men det normaliseres når de er rundt 6 måneder gamle. Mynder har generelt lavere konsentrasjoner av tyreksin sammenliknet med andre raser. Eldre hunder har vanligvis noe lavere tyreksinverdier enn yngre voksne.

BEHANDLING

Behandlingen av hypotyreose består i å tilføre tyreodeahormoner i form av tabletter, som normalt gis to ganger daglig. Før ble hypotyroide hunder behandlet med medisiner for mennesker, men nå finnes det egne hypotyreosemedisiner for hunder. Så lenge det finnes et preparat som er registrert for hund, er vi som veterinærer pålagt å skrive ut dette preparatet istedenfor humanpreparatet, selv om det er mye dyrere. Resultatet av behandlingen måles ved å undersøke at de kliniske symptomene forsvinner, samt at hormonnivåene normaliseres i blodet. I begynnelsen blir det derfor flere besøk hos veterinær fram til hunden har stabilisert seg på en viss dose medisin. Etter det holder det

som regel med veterinærkontroll med undersøkelse og blodprøver 1–2 ganger i året.

Behandlingen er livslang ettersom skjoldbruskkjertelen ikke kan bygges opp igjen.

PROGNOSE

Prognosen er vanligvis god, og de fleste hunder lever et langt liv med medisiner. Allerede etter en uke kan man oppleve hunden som piggere og mindre lat. Hvis hunden har hatt hudproblemer, tar det derimot lengre tid før disse blir borte.

HYPOTYREOSE HOS SALUKI

Studier i USA har vist at salukier og andre mynder kan ha lavere tyroksinverdier enn andre hunder uten å være syke, og at dette er normalt for disse rasene. På grunn av dette blir hundene ofte feildiagnostisert med hypotyreose.

I en studie av Shiel og medarbeidere (2010) der 283 friske salukier uten symptomer inngikk, hadde så mange som 54,6 % lavere skjoldbruskkjertelverdier (T4) enn det som angis som normalt for hunder generelt (referanseverdier), mens bare 8,9 % hadde forhøyete TSH-verdier, og bare 1,4 % hadde TgAA-antistoffer. Noe som var interessant i denne studien, var at hannhunder hadde lavere T4-konsentrasjon enn tisper, og at salukier fra «country of origin» (COO) hadde lavere tyroksinverdier enn de som var registrert i den amerikanske kennelklubben (AKC). Det var derimot ingen forskjell mellom de hundene som var aktive lure coursing-hunder og de som bare var familiehunder.

Siden vår rase har andre skjoldbruskkjertelverdier enn hunder generelt, hender det at salukier blir feildiagnostisert og satt på behandling for hypotyreose når de i virkeligheten er friske. Det er derfor utrolig viktig å vite hva som er normale verdier for friske salukier. Jag har innledet et samarbeid med Klinisk kemiska laboratoriet ved Universitetsdjursjukhuset, SLU i Sverige for å kartlegge normale tyroksinverdier for friske salukier. Jeg håper på å få til en innsamling av blodprøver på den store salukispesialen på Strömsholm i juli 2018 til denne studien.

Referanser

- Beier P, Reese S, Holler PJ, Simak J, Tater G, Weiss G (2015). The role of hypothyroidism in the etiology and progression of dilated cardiomyopathy in Dobermanpinchers. *J Vet Intern Med*, 29(1): 141–149.
- Chastain CB, Panciera DL (2016). Hypothyroid diseases. I: SJ Ettinger. *Textbook of veterinary internal Medicine*. USA: Saunders
- Gosselin SJ, Capen CC, Martin SL, Krakowka S (1982). Autoimmune lymphocytic thyroiditis in dogs. *Vet Immunopathol*, 3(1-2): 185–201
- Gosselin SJ, Capen CC, Martin SL, Krakowka S (1981). Histological and ultrastructural evaluation of thyroid lesions associated with hypothyroidism in dogs. *Veterinary Pathology*, 18: 299–309
- Graham PA, Refsal KR, Nachreiner RF (2007). Etiopathological findings of canine hypothyroidism. *Vet Clin North Am Small Anim Pract*, 37(4): 617–631.
- Nelson RW, Couto CC (red.) (2003). *Small animal internal medicine*. USA: Mosby.
- Panciera DL (1994). Hypothyroidism in dogs: 66 cases (1987–1992). *J Am Vet Med Assoc*, 204(5): 761–767.
- Shield RE, Sist M, Nachreiner RF, Ehrlich CP, Mooney CT (2010). Assessment of criteria used by veterinary practitioners to diagnose hypothyroidism in sighthounds and investigation of serum thyroid hormone concentrations in healthy Salukis. *J Am Vet Med Assoc*, 236(3): 302–308.
- Thoresen SI. *Hypotyreose hos hund*. Oslo: Sentrallaboratoriet, NVH.

Normalverdier for saluki sammenliknet med referanseverdier for hunder generelt

	T4 (total)	T4 (fritt)	TSH
Saluki (Shiel et al., 2010)	2,8–40 nmol/l	2–30,3 pmol/l	0–0,86 µg/l
Referanseverdier NMBU	16–46 nmol/l	7–45 pmol/l	0–0,45 µg/l
Referanseverdier SLU	14–45 nmol/l	7,5–40 pmol/l	(0–40 mU/l)
Referanseverdier IDEXX	12,9–51,5 nmol/l	7,7–47,6 pmol/l	0–0,50 µg/l